

Vedlegg til vedtak om tilskudd til fylkeskommunene og Sametinget fra post 71 i 2021

Formålet med post 71 er å støtte private eiere i arbeidet med å ta vare på kulturminner

I forbindelse med at Klima- og miljødepartementet utarbeider forskrifter for tilskudd fra blant annet post 71 tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, har det blitt løftet en rekke spørsmål knyttet til privat og offentlig eierskap, og hvem som kan motta tilskudd fra tilskuddsposten. Riksantikvaren har også blitt gjort oppmerksom på at praksis ute i fylkene har vært langt mer variert enn det vi var klar over.

Det er foreløpig uvisst når forskriftene blir vedtatt, og som følge av dette må fylkeskommunene og Sametinget ved fordeling og oppfølging av tilskudd fra post 71 i 2021 forholde seg til Klima- og miljødepartementets tilskuddsrundskriv (T-1/20) og Prop. 1S (2020-2021). I begge disse heter det at målet med tilskuddsordningen er å støtte private eiere i deres arbeid med å ta vare på kulturminner. Riksantikvaren er kjent med tolkningsrommet som formuleringen "private eiere" åpner for, men understreker at det opprinnelige formålet med tilskudd fra post 71 er å støtte private enkeltpersoner i deres arbeid med å ivareta fredete kulturminner og kulturmiljøer. Disse skal derfor også gis hovedprioritet ved tilskudd fra fylkeskommunene og Sametinget i 2021. I tilfeller der de mottar søknader fra museer, organisasjoner eller stiftelser som er i gråsonen for hva som er privat og offentlig, må dere selv foreta en skjønnsmessig vurdering av hvorvidt disse skal motta tilskudd. Vurderingen må legge formålet med posten og tildelingskriteriene til grunn.

Riksantikvaren vil følge opp tematikken omkring privat og offentlig eierskap i 2021 og vil blant annet be om særskilt informasjon på dette punktet i rapporteringen fra fylkene og Sametinget for 2021.

Refusjon for utgifter i forbindelse med tilstandsregistrering

Som en del av oppfølgingen av bevaringsprogrammet for fredete hus i privat eie (FRIP), har Riksantikvaren de siste årene tilbudt fylkene og Sametinget en refusjon per tilstandsregistrering som dere utfører. Refusjonsordningen gjelder kun tilstandsregistreringer av bygning med tilstandsgrad 9 og tilstandsregistreringer som er eldre enn 8 år. Mange fylkeskommuner har gjort en stor innsats i dette arbeidet, mens noen fortsatt har ett stort etterslep. Som følge av Covid19 har samtlige fylker gjennomført langt færre tilstandsregistreringer enn planlagt, og et fåtall av dem anmodet om refusjon. Det er derfor avgjørende at oppgaven med tilstandsregistrering fortsatt blir. Som følge av dette vil vi videreføre ordningen med refusjon ved tilstandsregistrering i 2021.

Satsen er 5000 kroner for samtlige fylkeskommuner utenom den østlige delen av Troms og Finnmark fylke, og 10 000 kroner for Sametinget.

- Frist for anmodning om utbetaling er 01.11.2021.

Renter fra tilskuddsmidler skal brukes til samme post

Riksantikvaren forutsetter at opptjente renter fra post 71 benyttes til tiltak innenfor den samme tilskuddsposten.

Dendrokronologiske undersøkelser

Åringsdatering av bygninger kan ha juridiske og forvaltningsmessige konsekvenser. Det er derfor avgjørende at erfarne personer velger ut prøvesteder og tar prøvene. Analyser må utføres med anerkjent vitenskapelig metode. Dette innebærer:

- Det må skrives feltrapport der det tydelig fremgår hvor i huset de enkelte prøvene er tatt
- Prøvene skal analyseres ved et vitenskapelig laboratorium med selvstendig oppbygging av grunnkurver
- For boreprøver eller skiveprøver fra fredete hus må det gis dispensasjon for inngrepet i forkant.

Vi oppfordrer til at materialprøver avleveres Nasjonallaboratoriet for datering, NTNU, for fremtidig forskning.